

Krkonošské noviny

PONDĚLÍ 25. ČERVNA 2001 • ČÍSLO 147 • ROČNÍK 10 • 6,50 Kč, PŘEDPLATNÉ 5,50 Kč

LEGENDÁRNÍ
Emil Zátopek
byl pohřben
v rodném Valašsku

REGION

URPUTNÉ
boje sváděla
vojska přímo
v ulicích města

4

SVĚT

PAPEŽ
zahájil
návštěvu
Ukrajiny

10

PŘÍLOHA

SPORT
speciál

POČASÍ

Dnes
v regionu
22 až 25 °C

NOVÉ KRAJE
se představují

Mořádná příloha bude součástí
těchto novin v pátek 29. června.
Více informací o svém kraji
válečném i dnešním významu
regionu najdete v naší
grafické, historické, kulturní i sportovní
zajímavosti, portréty osobnosti,
ehed cyklostezek a koupališť v kraji.

Vyjde v pátek
29. ČERVNA!

SVĚT

Peru zasáhlo
čivé zemětřesení

Lima - Velmi silné zemětřesení, které v sobotu poledne jižní Peru, si podle včerejších informací vyžádalo méně 50 obětí na životech až než 550 zraněných. Jen druhém největším peruánském městě Arequipa, které světově známé svou koloniální architekturou a výstavními kostely, zahynulo přes dvacet osob.

Severoameričtí seismologové včera oznamili, že zemětřesení mělo sílu 7,9 stupňů Richterové škály, zatímco peruánskí tvrdili, že to

Ležáky i dnes dojímají

■ PAVLÍNA ROZTOČILOVÁ

Ležáky - Vypálení osady Ležáky na Chrudimsku nacisty si v sobotu během pietního shromáždění připomněla zhruba stovka lidí.

Od tohoto hrůzného činu letos uplynulo devětapadesát let. Dnes je místo Ležáků zelená louka s prostými kříži v místech, kde dříve stávaly domy. Aktu se letos poprvé oficiálně zúčastnil také ministr životního prostředí Miloš Kužvar. "Před pěti lety jsem na toto místo vzal několik přátele a velmi na ně zapůsobilo. Dlouho nám nebylo do řeči,"

vzpomíná Miloš Kužvar. Sám Ležáky i okolní kraj poznal důkladně koncem osmdesátých let, kdy nedaleko pracoval jako geolog. "Proti zlu musíme bojovat. Tolerance k neonacismu je nepřpustná," dodal ministr Kužvar.

Před několika lety vznikl za podpory Obce Miřetice a Parlamentu ČR projekt úprav památníku Ležáky, který zahrnuje i zásadní přestavbu stávajících budov, hlavně nevyhovujícího objektu restaurace. Na realizaci ale nejsou peníze. Jen první etapa by totiž stála deset milionů korun.

Ministr životního prostředí Miloš Kužvar kráčí v průvodu. Jeho účastníci pak položili věnce a květiny k památníkům postaveným na místech, kde před devětapadesáti lety stávaly domy ležáckých obyvatel.

FOTO CR: PAVLÍNA ROZTOČILOVÁ

Péče o veřejnou zeleň ide řádově do miliónů

SLOUPEK

„Pro jednobarevnou vládu by mělo být hlavní prioritou dodržení slibů,“ říká Miloš Kužvar

Alexandr Kramer

■ Pane ministrstře, Poslanecká sněmovna minulý pátek schválila nový zákon o posuzování vlivu na životní prostředí. Ekologičtí aktivisté tvrdí, že tento zákon je krokem zpět, protože proti dosud platné právní úpravě omezuje vliv významnosti na rozhodování o různých stavbách, dálnicích, železnicích... Co tomu říkáte jako známý stoupencem příjemné demokracie?

Proces posuzování vlivu různých projektů na životní prostředí má několik etap. Osobně považuji za velice pozitivní, že proti současné právní úpravě z roku 1992 obhájené – starostové, zastupitelé, občanská sdružení apod. – nyní budou mít již v první etapě tohoto procesu právo nejen na informace, ale také na to, aby příslušné správní orgány reagovaly na jejich upozornění.

Ke kritickým výhradám, které zazněly například ze strany hnutí Duha, bych předešvím rád řekl, že jsme ani o milimetr neustoupili od toho, co po nás požaduje Evropská unie. Je ovšem pravda, že návrh, s nímž jsme přišli do Sněmovny už začátkem roku, byl vůči různým nevládním organizacím vstřícnější – právě to však nazářilo na odpór poslanců. Musíme s lítostí konstatovat, že tento postoj šel napříč politickým spektrem; patrně se dá říci, že tu prostřednictvím svých volených zástupců vydala o sobě jisté svědecky celá česká společnost.

Přijatý zákon podle mne není krokem zpět – není však bohužel takovým krokem vpřed, jaký nedávno učinili například zákonodárci v Polsku a ve Slovenské republice. Tito naši sousedé zřejmě pochopili, že legislativa EU se vyvíjí ve směru stále větší demokratizace rozhodovacích procesů a že v ní i v oblasti ochrany životního prostředí jistě brzy dojde k posunům, na které budeme nuceni reagovat. Nejspíš jsme si mohli ušetřit jednu novelu.

■ Ke stavbám, na něž se tento zákon vztahuje, patří i jaderné elektrárny. Shodou okolností právě dnes večer (rozhovor se uskutečnil ve úterý – pozn. A. K.) bude premiér Zeman v Melku jednat s kanclérem Schüsselem o rakouském požadavku na komplexní zkoušku vlivu Temelínu na životní prostředí. Co jste mu poradil na cestu?

Začnu prostým konstatováním: Právo v České republice není retroaktivní, což znamená, že tomuto rakouskemu požadavku by bylo možné vyhovět jedině tak, že by investor sám šel nad to, co od něj požaduje dosud platný zákon. ČEZ ale předložil pouze to, co mu uložil rozsudek Vrchního soudu z únoru minulého roku, tedy dokumentaci ke změnám projektu. Zádná dokumentace k celé stavbě nám předložena nebyla.

■ Cíl: Lituj, nemůžu ČEZu nic nařídit. Tohle večer řekne Miloš Zeman pánum Schüsselovi a Verheugenovi?

Ne, takhle jednoduché to přece jen není. ČEZ je stále ze dvou třetin státní společnost, takže nelze říci, že vláda vůbec nemůže jeho postoj ovlivnit. Pochopitelně také nelze pomítnout, že vedle našich ekonomických zájmů jsou ve hře dobré sousedské vztahy – nejen s Rakouskem, ale i s Německem – a že tato kauza probíhá v době, kdy naši průvodci prioritou je vstup do Evropské unie.

Takže: Předseda vlády do Melku odjel vybaven všechny potřebnými podklady a rozbory, věcnými i právními; nevím, jaké návrhy si s sebou veze v aktovce, ale vím, že tam nejel proto, aby předložil nějaké kategorické stanovisko a zase odjel. Jel tam jednat, a co vyjedná –

■ I – o tom budou čtenáři tohoto rozhovoru v sobotu vědět víc, než vše teď vy?

Přesně tak.

■ Dobrě, nechme se překvapit. Co myslíte, pane ministro, měl pravdu Václav Klaus, když kdysi prohlásil, že na ekologii si napřed musíme vydělat? Nebo je to otázka cílů, které si stanoví treba i chudá společnost?

Především bychom asi mohli vést dlouhou filozofickou debatu o tom, co to je chudá společnost. Nicméně: Stát, který odkládá na neurčito řešení problémů životního prostředí, tuneluje svou vlastní budoucnost. Přitom nejde jen o to, v jakém prostředí budou žít naše děti; jsem přesvědčen, že tvrzení, že nejdříve je třeba vytořit silnou ekonomiku a teprve pak se budeme věnovat životnímu prostředí, je nesmyslné i z ryze ekonomického hlediska. Příklad: Firmy, které včas investovaly do energeticky úsporných technologií, budou brzy ve velké výhodě – stačí připomenout, jaký skok v cenách energií nás čeká už po 1. lednu.

■ Když jste před časem sepsoval „ekologické“ pasáže volebního programu ČSSD, napsal jste tam, že ochrana životního prostředí bude jednou z priorit sociálnědemokratické vlády. Skutečnost je ale

taková, že státní investice do ochrany životního prostředí od roku 1997 stále klesají – a to nejen v absolutních číslech, zmenšuje se i jejich podíl na HDP. To na prioritu moc nevyvpadá.

Možná je už trochu únavné připomínat, že stav, ve kterém jsme zdědili tu ekonomiku, výrazně limitoval naše možnosti investovat – říci to ale musím. Stejně tak musím podotknout, že o tom, zda vláda chápe tu či onu oblast jako svou prioritu, nevyplývají pouze údaje o výdajích ze státního rozpočtu. Leckteré věci totiž lze říci i jinými cestami.

Dám vám příklad. Všichni víme, jaký je problém s PET lahvičemi. V lednu minulého roku přijala vláda nařízení č. 31, ukládající povinnost zpětného odberu obalů a výrobků. V dubnu 1999 jsem podepsal dohodu se 14 ekonomickými subjekty, které uvádějí na trh tzv. nevrátné obaly,

i to, co jsem navrhoval já: aby tam, kde se oprávně požadavky obcí na navrácení jejich historického majetku týkají lesů v národních parcích, bylo zvoleno řešení formou náhrady. Záporný verdikt i v tomto případě vynesl poslanci.

O Temelínu už toho bylo řečeno víc než dost. Takže pouze poznáme, že když se o jeho dostavbě či nedostavbě hlasovalo v této vládě, byl jsem ve srovnání s jedním z mých předchůdců osmrátk „úspěšnější“; ani to ale nestačilo.

A teď k vodnímu zákonu. To, že jeho vladní předloha ponechala rozhodování o využívání vody v kompetenci Ministerstva zemědělství, považuji za systémovou chybu, kterou na rozdíl od některých jiných rozhodnutí nelze opravědlit objektivními důvody, například nedostatkem financí. Ještě víc mě však zneklidňuje, že přijaté řešení je v příkrm rozporu s tím,

ekologie. Rád bych ale řekl, že za mnohem větší nebezpečí, než je legální střetavání zájmů jednotlivých resortů, považuji to, aby si podobu zákona a pravidel hry, které se dotýkají fungování celé společnosti, diktovaly ekonomické zájmové skupiny.

■ Ted mluvíte o tom, čemu se říká lobby, že? Setkáváte se často s jejich nátlakem? A pokud ano, dokážete mi číst?

Ano, setkal jsem se s ním mnohokrát. V žádném případě mu nepodléhám, což ale neznamená, že nad každou lobby zvítězím. Například o novém zákonu o geologických pracích jsem se pral velice dlouho byly to neuvěřitelné peripetie; to, že se proti ní nakonec postavili poslanci ze všech stran, mi připadalo jako plívnutí do tváře starostům. I v tomto případě – stejně jako v diskusi o žádoucí míře účasti veřejnosti při posuzování vlivu na životní prostředí – šlo podle

že většina ekologů stojí politicky nalevo?

Správně říkáte většina, protože znám i ekology, kteří se hlasí k pravici. Ta převažující levicovost je podle mého názoru dáná tím, že jednou ze základních zdrojů ekologického přístupu ke světu a k životu je princip solidarity. Solidarity s generacemi, které přijdou po nás... a také s životem přírody.

■ Ekologičtí aktivisté při prozazování svých názorů často sahají k různým formám nátlaku. Které z nich považujete za legitimní – a co říkáte termínu ekoterorismus?

Myslím, že jednou ze silných stránek hnutí na ochranu přírody by mělo být nenásilí. Nenásilných způsobů, jak zaujmout média a upozornit veřejnost na nějaký problém, je spousta; za jistých okolností k nim může patřit i pasivní odpór.

Musím říct, že kdykoli slyším něko-

Rozhodně si však nemyslím, že hlavní proud hnutí ochránců přírody tvoří lidé, kterým záleží více na žálbách a střevíčkách než na jejich blížích.

Dám vám ještě jeden příklad – obchvat Rožnova pod Radhoštěm. To je stavebně ohromně náročný, a tudíž nesmírně drahlý projekt... a přitom, z dopravního hlediska, zcela nesmyslný. Jediný, kdo tu stavbu prosazuje, jsou ti, kteří by z ní měli profit. Místní nevládní organizace, ekologičtí aktivisté, zastupitelstvo, občané, všichni jsou proti. Jinými slovy: Ochrana lidí a ochrana střevíčků tady nejsou v žádém rozporu, ale naopak v souběhu.

■ Opusťte teď vás obor. Jaké jsou podle vás hlavní příčiny debaklu sociální demokracie v nedávných volbách do Senátu a do krajských samospráv?

Je evidentní, že mnozí z těch, kteří nás volili v letech '98, nebyli dostatečně motivováni, aby nás opět přišli podpořit. Důvodů je určitě celá řada. Od nejrůznějších afér až po to, o čem jsem již mluvil a co považuji za nejdůležitější: patrně jsme občany nepřesvědčili, že děláme všechno pro splnění svých předvolebních slob.

■ Ted určitě nemluvíte jen o vodním zákonu, že?

Mluvím o věcech, jako je právní stát – o tom, aby se občan, kterého někdo okradl, domohl nápravy a potrestání zloděje; aby se dlužník nemohl vymývat své věřitele a tunelemi nám všem. A mluvím zase samozřejmě i o tom, co mi leží na srdeči nejvíce: že každý sociální demokrat, který pracuje v exekutivě nebo v legislativě, by se ve svém počínání měl řídit pouze dvěma věcmi – svým svědomím a programem své strany.

Samozřejmě vítám, že bylo přijato doporučení, aby všichni sociální demokraté, kteří jsou členy zákonodárného sboru, opustili všechna ta představenstva a správní či dorozí rady. Je škoda, že jsme na to přišli až pět minut po dvanácté; to, že je systémově chybě, aby byl zákonodárci těsně propojen s nějakým hospodářským subjektem, jsme přece věděli už v dobách, kdy tu vládli jiní.

■ Myslíte, že sociální demokracie doplatila i na styl vystupování svého předsedy?

Obecně si myslím, že na kulturu svého vystupování by měl dbát každý politik... a že je například zbytečné pouštět se do určitého typu konfliktů se sdělovacími prostředky. Domnívám se, že i o těchto věcech bude třeba diskutovat.

■ Reklame, že kandidatura Miroslava Šloufa poškodila ČSSD i jinde než jen na Chrudimsku Havlíčkobrodsku?

Tím jsem si jist.

■ Ztratila podle vás sociální demokracie hodně voličů kvůli opoziciální smlouvě?

S tím, že opoziciální smlouva slabila ukovenost řady sociálnědemokratických voličů – a že naopak posílila motivaci voličů čtyřkoalice – lze asi těžko polemizovat.

■ Neměla by tedy ČSSD, pokud nechce dopadnout stejně katastrofálně i ve volbách do Sněmovny, od opoziciální smlouvy odstoupit a hledat spojenec jinde – například v KDU-ČSL?

Já mám za to, že našim prvním úkolem je udělat si pořádek uvnitř, a to jak po stránce programové, tak personálně. Ty čtyři měsíce, které nám zbyvají do sjezdu, bychom měli využít k velice otevřené diskusi o tom, kam hodláme směřovat – zda chceme, nebo nechceme být stranou pro miliardy deset milionů. To povážuji za klíčovou otázkou. Samozřejmě přitom musíme sledovat, co se deje napravo i nalevo od nás, a v těchto souvislostech jistě můžeme diskutovat i o opoziciální smlouvě. Ale nejdříve musíme velmi jasné vědět, kdo jsme a kam jdeme.

■ Nemáte strach, že místo opravdové diskuse zůstane jen u obecných proklamací?

Pokud se nezmůžeme na víc než na proklamaci, pak je navýšost jisté, že kráčíme vstříc kruté porážce i ve sněmovních volbách v roce 2002. Já jako přírodnovědec, ale vycházím z toho, že základním instinktem každého organismu je pud sebezáchravy. Proto jsem v této věci optimista.

Každý zápas končí teprve závěrečným hvizdem rozhodčího; jestliže jsme v voliči prohráli první poločas, mělo by nás to motivovat především k tomu, abychom v tom druhém naplnili všechny sily a zvrátili výsledek ve svůj prospěch.

RNDr. Miloš KUŽVART, nar. 20. 11. 1960 v Praze. Po absolvování Přírodovědecké fakulty UK (obor geologie a geochemie) v r. 1986 pracoval do r. 1989 jako geolog v Ústředním ústavu geologickém. V letech 1992–94 působil na Ministerstvu životního prostředí postupně jako referent v oborech informatiky a územního plánování, vedoucí oddělení analýz a koncepcí a ředitel odboru pro styk s veřejností. 1994–95 ředitel programové jednotky programu Phare EU. 1995–98 poradce pro budování systému řízení ochrany životního prostředí. Od července 1998 ministřem životního prostředí.

Clenem ČSSD je od r. 1995; již o rok dříve začal působit ve funkci místopředsedy její ekologické komise. Základající člen Společnosti pro trvale udržitelný rozvoj.

Rozvedený, otec syna.

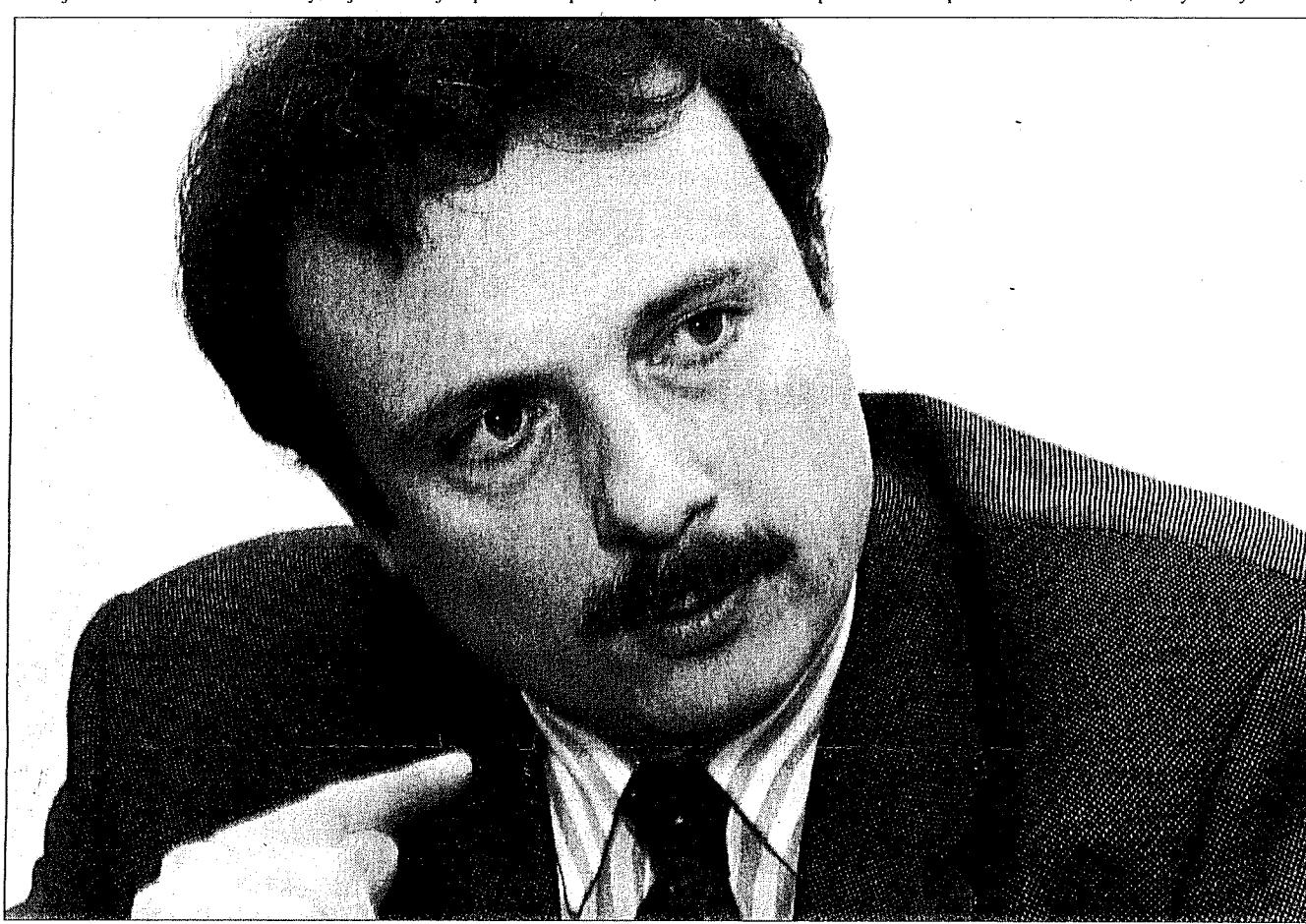

Foto: PRÁVO/Josef Šroublík

co jsme slyšovali v našem volebním programu. „*Budem usilovat o návrat nechopodářských kompetencí v oblastech lesního a vodního hospodářství zpět na Ministerstvo životního prostředí.*“ – Pozn. A. K.) Myslím, že pro jednobarevnou vládu by mělo být dodržení slova, které dala voličům, prioritní číslo jedna; když pro ní jiné, tak vzhledem ke zpětné vazbě v podobě jejich podpory.

■ Nejste tento kapánek nelalojální? Nikdo vám nemůže vytýkat, když hájíte svůj názor až do přijetí usnesení – potom už byste je snad neměli kritizovat? Nebo tenhle princip je nezvratný?

Pane redaktore, jsou různé principy. Já jsem samozřejmě akceptoval řádu usnesení vlády, proti nimž jsem hlasoval, například to, že jíž zmíněné usnesení vlády, proti které hlasoval, bylo základním dopadem pro celou společnost. Když jsem byl přijat zákon, který není příznivý pro většinu občanů, ale nen

r prosazoval úvěr pro tajného dárce

lig. Poté, co se na něj MF DNES obrátila, podnikatel se všemožně snažil zabránit zveřejnění jeho spojení s firmou Alfa Horizont.

Ministr Petr Lachnit na dotaz, zda jeho návrh na státní záruku pro Groligovu společnost souvisejí s jeho darem pro Alfa Horizont, řekl: "Bez komentáře."

Už loni, kdy vyšlo najevo, že skupina ostravských sociálních demokratů tají, kdo jim před několika lety dal miliony korun, Lachnit tvrdil, že o žádném daru nic neví. U založení firmy Alfa Horizont (v září 1996) byl asistent premiéra Zemana Jaromír Kuča, který potvrdil, že se s Groligem seznámili na podzim 1995, a to v souvislosti s jeho projektem Distribučního centra. Kuča však na rozdíl od Michálka tvrdí, že Grolig peníze Alfa Horizontu nedal. "Jsem s ním na válečné stezce. On za mnou byl už někdy v roce 1995 kvůli svému projektu, ale já s tím jeho nápadem nesouhlasím," řekl Kuča.

Grolig zase tvrdí, že se s Kučou seznámil teprve loni.

Lachnit návrh usnesení, kte-

Bývalý senátor tajný dar potvrdil

■ Bývalý senátor Alfréd Michálík loni jako první z firmy Alfa Horizont potvrdil existenci tajného daru pro tuto společnost. Nyní je první, kdo promluvil o původu peněz. Tvrdí však, že neví, proč se totožnost dárce tutlala. Na protest proti tomu už loni firmu opustil.

Proč myslíte, že Grolig nechtěl, aby se to na něj vědělo?

Nevím. A už mě to nezajímá.

Kdo tehdy přišel s tím, že Grolig chce dát nějaké peníze?

To už není důležité.

Vzhledem k Distribučnímu centru se však ministr Lachnit nevýhne podezření, že peníze od Groliga byly nějaká protisužba.

To podezření tady bude vždycky. Život už je takový.

Kolik byla ta celá suma, kterou Grolig firmě Alfa Horizont dal?

Já jsem slíbil, že ji neřeknu, a nedostal jsem k tomu zatím od nikoho souhlas.

Velkolepý plán podnikatele Groliga

Praha (ina, jik) - Roman Grolig je muž s vlivnými známostmi. Podle internetového obchodního rejstříku je brněnský podnikatel zapsán u pěti firem. Jeho nejambicioznější plán však není spojen s žádnou z nich a jmenuje se Distribuční centrum.

Roman Grolig plánuje výstavbu obřího překladiště u letiště Ostrava-Mošnov, kde je královská letecká, automobilová a železniční dopravy. Distribuční centrum by mělo podle podnikatelových záměrů sloužit jako obchodní centrum, kde by byly sklady, obchody, výstavní plochy, pobočky bank, spediční služby a pojišťovny. "Vytvoří se lepší podmínky pro vstup na východní trhy," stojí v Groligově projektu.

Má to však háček: centrum by

PODNIKATEL GROLIG. Roman Grolig chtěl stavět se státní garancí obří překladiště u Ostravy.

sousedilo v těsné blízkosti s Chráněnou krajinnou oblastí Podří, navíc by stálo na zemědělské půdě nejvyšší kvality. Pozemky patří právě Groligové rodině, jež by vybudováním centra jejich cenu mnohonásobně zhodnotila. Kromě ostatních ministerstev se proti staví i krajské úřady.

Prezident chtěl vidět, kudy povede dálnice

Benešov (jds) - Kudy povede rychlostní spojení z Prahy do jižních Čech, když stávající komunikace pomalu přestávají svou kapacitu vyhovovat? O tom se včera přijel prezident Václav Havel přesvědčit do Posázaví, oblasti, kterou by měla podle jedné z variant řešení protchnout dálnice D3. Na cestě jej provázel ministr životního prostředí Miloš Kužvar a středočeský hejtman Petr Brendl.

Trasa dálnice navržená Ředitelstvím silnic a dálnic přes dolní Posázaví se už setkala s odporem

ekologických iniciativ a některých obcí. I proto na jedné zastávce prezidenta vítaly transparenty desítek obyvatel kraje, kteří proti zamýšlené stavbě protestují.

"Potvrzuju se můj pocit, že jde o víc než jen o jednu dálnici," uvedl prezident. "Po půldni straveném v tomto kraji nejsem vybaven na to, abych mohl dělat jednoznačné soudy. Člověk má ale občas dát na své elementární instinkty. Při pohledu na krajинu, a když jsem slyšel, co všechno by se v ní dělo, něco se ve mně bouřilo," dodal.

Němci chtějí odškodnit za perzekuci po válce

Praha (ČTK) - Němci žijící v Česku chtějí odškodnění za bezpráví spáchané po druhé světové válce. "I zdejší Němci byli perzekováni a museli otrocky pracovat," uvedl Hans Korbel, předseda Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Se svým požadavkem se již zástupci menšiny obrátili na parlament. Menšina požaduje zrušení Benešových de-

kretů. Žádají také vrácení majetku či finanční náhradu.

"Vláda nedostala žádny impuls od žádné menšiny. Nepovažují za vhodné se vyjadřovat k jakýmkoli požadavkům, o nichž česká vláda nebyla informována," uvedl premiér Miloš Zeman. Překvapení žádostí však byli poslanci.

Podle statistického úřadu žije v Česku asi 38 tisíc Němců.

Rumunsko odpovědělo v kauze Příplata

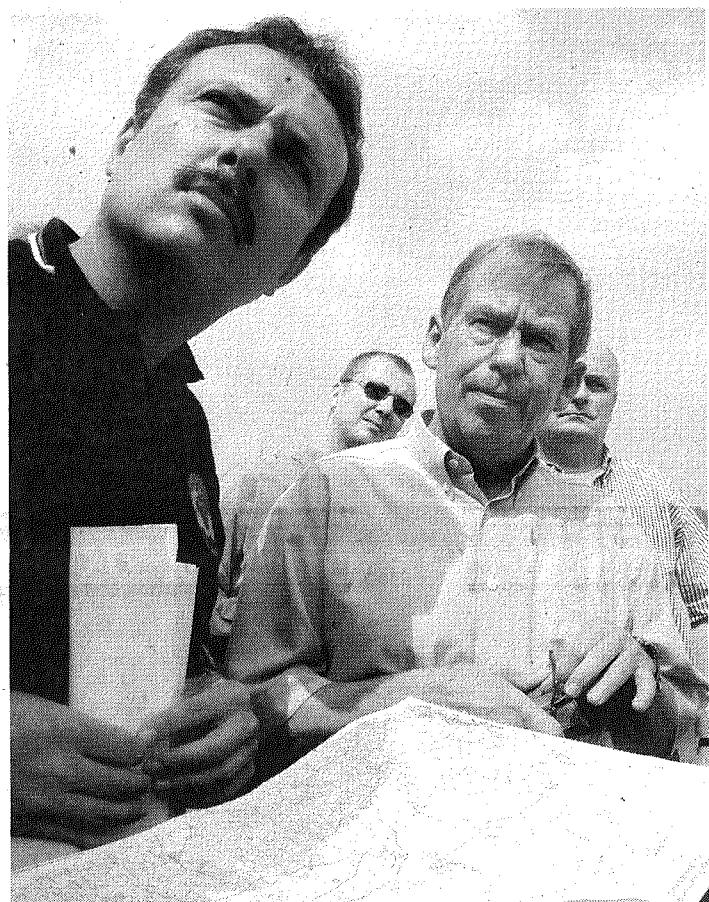
Praha (ČTK) - Rumunský Nejvyšší soud bude 12. září rozhodovat o propuštění nemocného podnikatele Františka Příplata z vazby. Slib obsahuje dopis rumunského ministerstva zahraničí, který českým diplomatičkám předal velvyslanec Nicolae Vulpas. O stíhání na svobodě požádal ministr Jan Kavan. Příplata byl zatčen v souvislosti s vraždou odboráře z železáren Tepro, které koupily Železárný Veselí, jež Příplata zastupoval. Účast na vraždě mu však nikdo neprokázal.

Kárná komise se sejde kvůli Teryngelovi do října

Praha (ČTK) - Kárné řízení s právníkem Jiřím Teryngellem kvůli podezření z konfliktu zájmů v kauze nevýhodného pronájmu Českého domu v Moskvě se má před Českou advokátní komorou uskutečnit do dvou měsíců. Komora se začala případem zabývat, když MF DNES uvedla, že advokát pracoval současně pro dvě strany: firmu Hotel Český dům a ministerstvo zahraničí.

Dánský premiér ocenil pokrok v jednání o EU

Praha (ČTK) - Dánský pre-

TAK TUDY BY MĚLA JEZDIT AUTA? Prezident Václav Havel a ministr životního prostředí Miloš Kužvar si nad mapou prohlížejí klidnou krajinnu Posázaví u vsi Rakousy. Včera se sem přijeli podívat, kudy by měla vést dálnice do jižních Čech, proti níž protestují ekologové a obyvatelé některých obcí v oblasti.

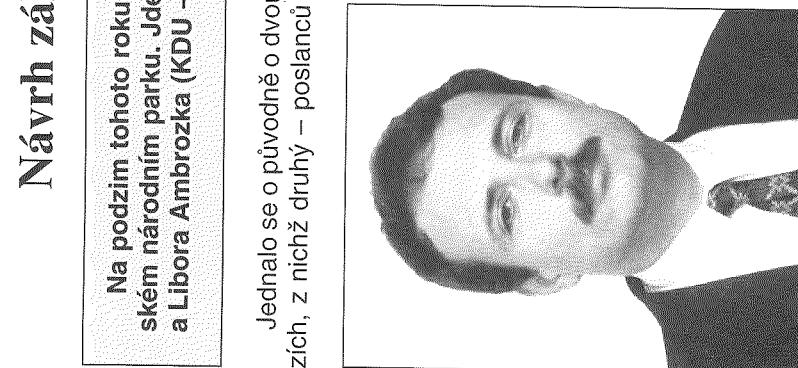
FOTO: MAFA - ROBERT ZLATOHLÁVEK

Soud: dům

Kviňli RSE nadnou čtvří krávy

ŠUMAVA

Nový zákon ovlivní podobu Šumavského národního parku.
Dobře či špatně?

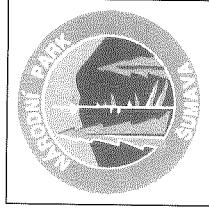
Návrh zákona o Šumavském národním parku

Na podzim tohoto roku bude probíhat závěrečné druhé a třetí čtení návrhu zákona o Šumavském národním parku. Jde o návrh poslanců Miroslava Máče (ČSSD), Vojtěcha Filipa (KSČM) a Jihora Ambrožka (KDU - ČSL).

Jednalo se o původně o dvou konkurenčních návrzích, z nichž druhý – poslanců Toma Zajíčka (ODS), Miroslava Kalouska (KDU-ČSL) a Jiřího Vlacha (US) – nepronášel na červenocervné schůzi Parlamentu do druhého čtení. Hlavní rozdíl tétoho předlohu byl již v jejich úvodu. Tak, jak si do vínce dal návrh poslanců Máče a dalších předeším ochranu přírody a krajiny, tak návrh poslanců Zajíčka a dalších nao-

setkání se starosty všech šumavských obcí, na kterých zmínění poslanci svůj návrh připravovali.

A v neposlední řadě na rozdíl od zamítnuté verze paná poslance Zajíčka a dalších, tento projednávaný návrh zákona o Šumavském národním parku trpí mnohem menším množstvím vad a problémů. Takže není složitě v rámci druhého čtení navrhnut příslušné úpravy, umožňující přijmout kvalitní normu, která upraví vztahy mezi obcemi a Správou NP a takovou právní úpravou, která zajistí kvalitní ochranu přírody a krajiny v této tak cenné oblasti, ne zdarma nazývané zelenou střechou Evropy.

RNDr. Miloš Kužvart,
ministr životního prostředí ČR

pak omezuje blížší ochranné podmínky národního parku a vytváří tím širší prostor pro další aktivity v oblasti Šumavy. Ale ten možná nejdůležitější rozdíl je v důvodově zprávě, protože přílohy, které uřicují rozsah Šumavského národního parku, byly v obou návrzích úplně totožné - rozsah parku byl podle nich stejný. Právě důvodová zpráva zamítnuté verze zákona poslanců Kalouská, Zajíčka a Vlacha přímo uváděla, že by bylo rozumné uvažovat o redukcí národního parku. Právě tyto úvahy vedly jak MŽP, tak řadu poslanců, kteří vystoupili v rozpravě k oběma zákonům, k jednoznačnému odmítnutí této předlohy. Změnšením rozlohy parku bychom se vydali na úplně opačnou cestu, nežlije cesta rovinutých zemí Evropské unie. Tam se naopak území národních parků zvětšují. My bychom šli cestou opačnou, naopak bychom tuto rozlohu zmenšovali.

Návrh poslance Máčeho a daříš je mnohem pracovnější. Sám jsem byl přitomen několikrátému

li. „Nesrsta dále řekl, že zpráva vychází ze současného stavu stagnace průmyslu a počítá s nepříznivou situací ve vývoji hospodářství, s čímž ale, podle jeho slov, MPO nesouhlasí.

Podle Grégrova mluvčího by se Temelín měl zcela určitě dostavět, protože to bude nejlevnější zdroj energie, nebudeme produkovat žádné skleníkové plyny a zajistit dostatek energie. „Jiné varianty si těžko umíme představit a myslím, že je prosazují lidé, kteří chtějí nás stát dostat do energetické závislosti,“ řekl nаконец. Se zprávou nezávislé komise polemizuje zpráva společnosti ČEZ, kterou předložila na jednání vlády. Kritizuje nezávislým tým za to, že jeho analýza je založena více na matematické funkci, než na reálné zkoušenosti v oblasti finančního trhu. „Dle našich výpočtů budé JETE schopná konkurovat našim tepelným elektrárnám i energii ze zahraničí,“ řekl našemu listu mluvčí ČEZU Michal Káňa. „Chceme v první řadě využívat energii z JETE. Ta bude lacnejší než energie z tepelných elektráren.“ Zpráva ČEZu dále tvrdí, že po zavedení nediskriminačních pravidel do oblasti nasazování zdrojů by jednoznačně přiblížilo budoucí vývoj k optimistickému scénáři ze zprávy experimentálnímu týmu.

MPO i ČEZ počítají s exportem, neupeřnily však zatím kam energii vyvážet, ani za jakou cenu. „Vývoz elektřiny je v našich podmínkách vývozem životního prostředí,“ komentoval tuto možnost pro EkoList Kužvarťov poradce a člen temelinské komise Dalibor Stráský. Proti argumentu o nejednoznačnosti zprávy se ohrazuje: „Od začátku bylo jasné, že komise nedospěje k jednoznačnému závěru. O konečném závěru zprávy nehlásovala,

a tak se do ní promítly názory všech – odborníků i příznivců.“

Dnes MPO a MŽP usilovně pracují na studiích, které jim zadala vláda. MPO bude muset odůvodnit zpochybňované tvrzení o potřebnosti temelinské elektřiny. „Dejte nám čas vymyslet strategii,“ tají další kroky Nesrsta. MŽP zkoumá kolik bude nutno po zastavení zaplatit za smlouvy již sjednané, chce napsat beztemelinský scénář a navrhnut program úspor a využití alternativních zdrojů. „Chceme zkoumat všechny možnosti, které mohou ze zastavení dostavby vyplynout. Podle nás je realistická přestavba na průmyslovou nezávislou zónu, rozprodej všeho co se dá a zbytek zkonzervoval,“ uvedl Dalibor Stráský.

Stále platí, že JETE by měla stát cca 98,6 mld. Kč, jak vloni uvedl ČEZ. Zaštavení by mělo podle MŽP stát méně než 100 miliard.

Podpora Temelina mezi veřejností značně slabne. Podle výzkumu IVVM z listopadu 1998 dostavbu elektrarny podporuje 67 % obyvatel, 17 % je proti a 16 % neví. V neaktuálnějším výzkumu firmy STEM, zveřejněném v polovině března, se pro dostavbu vystojovaly pouhých 45 %, proti 29 % a jedna čtvrtina obyvatel nemá vyhraněný názor.

□ Lucie Domonkošová

Ministrí Kužvar a Dostál se na pondělní demonstraci před budovou vlády přišli pozdravit s demonstranty.

Foto: Jakub Kašpar/EkoList

USA neratifikují Kjótský protokol

K tzv. kjótskému protokolu o omezení emisí skleníkových plynů se připojilo 84 zemí.

Patnáctého března vypršel termín, kdy bylo možné dohodu v sídle Organizace spojených národů (OSN) v New Yorku podepsat. K protokolu se nakonec připojilo i Rusko, které podepsalo 4 dny před vypršením termínu. V poslední možný den přibyla ještě na seznam zemí, které protokol podepsaly, Ukrajina, Egypt a Kuba. Již dříve se signatáři státy země Evropské unie (EU), USA, Čína i Česká republika. Naopak dohodu odmítla většina zemí třetího světa. Jedná se zejména o země, jejichž ekonomika zavírá na těžké ropy – Saúdská Arábie, Kuvajt či Nigérie. Svojí podpis nepřipojily ani Indie, Bangladés, Irán, Keňa či Singapur.

Dohoda o omezení emisí skleníkových plynů byla přijata v prosinci roku 1997 na světové konferenci o klimatu

v Kjótu. V dohodě se 38 nejvyšších zemí světa včetně ČR zavázalo snížit emise šesti nejdůležitějších skleníkových plynů v průměru o 5,2 % oproti úrovni roku 1990. Ostatní země měly podpisem pod protokol vyjádřit ochotu k dalším dohodám o zavádění šetrnějších technologií a omezování emisí.

Podpis pod protokolem však ještě neznamená, že pro dotyčnou zemi se kjótský závazek stává platným podle mezinárodního práva. Každý stát, který dohodu podepsal, ji musí ještě ratifikovat. To však zatím učinilo pouze 7 zemí. Jsou to Maledivy, Salvador, Panama, Tuvalu, Trinidad a Tobago, Antigua a Barbuda a Fidži. Ve všech případech se jedná o malé chudé země tzv. Jihu, které jsou bezprostředně ohroženy zvyšujícím se mořským hladinou. Jedná z nejvýznamnějších signatářů protokolu – USA a Čína – již oznámili, že protokol ratifi-

kovat nebudu. Spojené státy tak neučiní zřejmě kvůli tomu, že se nepřipojila Indie a další rozvojové země. Čína zase odmítla ratifikovat dříve než USA. Dohoda vstoupí v platnost až tehdy, bude-li ji ratifikovat aspoň 55 signatářských zemí. Mezi nimi musí být takový podíl vyspělých zemí, který reprezentuje minimálně 55 % celkových emisí skleníkových plynů produkovaných touto skupinou. Odbornici OSN zatím nedokáží odhadnout, kdy po roce 2000 by lohoto stavu mohlo být dosaženo.

Česká republika se v Kjótu zavázala snížit emise v průměru o 8 procent oproti úrovni roku 1990. Ministerstvo životního prostředí předpokládá, že závazek překročí až 2,5 krát. Návrh na ratifikaci dohody za naši republiku by MŽP mělo, podle informací tiskového oddělení, předložit vládě k projednání do konce dubna.

□ Jiří Neustupa